

Nota - Hoe onderhandelt u over uw energiecontract?

Inhoud

Doel	4
Deel^e 1 – De energiemarkt	4
1. Wie doet wat op de energiemarkt?	4
1.1 Wie zijn de elektriciteitsproducenten?	4
1.2 Wie vervoert elektriciteit en aardgas?	4
1.3 Wie verdeelt elektriciteit en aardgas?	5
1.4 Wie verkoopt elektriciteit en aardgas?	5
2. De vrijmaking van de energiemarkt	5
3. Vaststellingen	5
Deel 2 – De energiefactuur leren begrijpen.....	6
1. Een elektriciteitsfactuur bestaat uit 3 posten	6
1.1 Het laagspanningstarief.....	8
1.2 Het hoogspanningstarief.....	10
1.2.1 De proportionele term op het gevraagde vermogen	11
1.2.2 De proportionele term op het gevraagde verbruik	12
1.2.3 Cos phi-boetes	13
1.3 Laagspanning of hoogspanning?	13
2. Een aardgasfactuur bestaat uit 3 posten	13
2.1 Tarief, meter en opnamefrequentie	15
2.2 Lage of middelhoge druk?.....	16
2.3 Wat is het verschil tussen rijk gas en arm gas? Heeft dat een invloed op mijn factuur?	16
2.3.1 Rijk gas	16
2.3.2 Arm gas	16
2.3.3 Waarom bestaan er verschillende soorten aardgas?	16
2.3.4 Afstand van arm gas in België	17
3. Vaste of variabele prijzen (elektriciteit en aardgas).....	17
4. De drie soorten energiefacturen.....	18
Deel 3 – Onderhandelen over uw energiecontract.....	19
1. Een eventuele nieuwe leverancier zoeken in 3 stappen.....	19

1.1	Stap 1 – De voorbereidingsfase.....	19
1.2	Stap 2 – De onderhandelingsfase.....	19
1.3	Stap 3 – De opvolging van het contract	21
2.	Oplossingen	21
2.1	Basistools	21
2.1.1	Online platform.....	21
2.1.2	Infor Gas Elek.....	21
2.2	Professionele hulp	22
2.2.1	Bedrijven die uw energiecontracten beheren	22
	Broptimize	22
	June	23
	Wikipower	24
2.2.2	Studiebureau	24
2.2.3	Groepsaankopen.....	24
	In welke gevallen zijn groepsaankopen interessant?	25
3.	Welke valstrikken moet u vermijden bij het onderhandelen over contracten?.....	25
3.1	Vermijd stilzwijgende verlengingen	25
3.2	Onderhandel op het juiste moment	26
3.3	Gebruik een consumentennetwerk om druk te zetten op de prijzen.....	26
3.4	Elektriciteit	27
4.	Andere valstrikken die u moet vermijden als u een beroep doet op een derde	27
4.1	Ga na hoe het zit met de financiering van deze derde	27
4.2	(On)afhankelijk van de derde	28
4.3	Vergelijking tussen verschillende leveranciers	28
4.4	Vermijd (overdreven) standaardcontracten.....	28
5.	Water	28
5.1	Het principe van de progressieve tarifiering	29
5.2	En de bedrijven?.....	29
5.3	En morgen?	30
5.4	Opgelet voor verspilling	30
6.	Stookolie	31
6.1	Gewone stookolie, stookolie extra of stookolie ultra?	31
7.	Groene stroom	32
7.1	Definitie.....	32
7.2	Labels van garantie van oorsprong, een compensatiesysteem.....	32
7.3	Jaarlijkse controles om de verbintenissen van de elektriciteitsleverancier te controleren.....	33

7.4	<i>Is dit greenwashing?</i>	33
7.5	<i>Hoe kiest u uw groenestroomleverancier?</i>	34
8.	Belangrijkste bronnen	35

Nota - Hoe onderhandelt u over uw energiecontract?

Datum: 8-6-2020

Bestemmingen: intern en extern

Contact: Bruxeo

Ref.: N2020-039

Doel

Dit document is bedoeld om nuttige basisinformatie te verstrekken die u helpt om uw energiefactuur beter te begrijpen. Ook lichten we toe op welke basis u kunt onderhandelen over uw energiecontract voor elektriciteit, groene stroom, aardgas, stookolie en water.

Deel 1 – De energiemarkt

1. Wie doet wat op de energiemarkt?

Op de energiemarkt zijn tal van bedrijven actief. Ze staan in voor de productie, het vervoer, de verdeling en de verkoop van elektriciteit en aardgas.

1.1 Wie zijn de elektriciteitsproducenten?

Iedereen die elektriciteit produceert. Het kan gaan om particulieren (bijvoorbeeld een gezin met zonnepanelen) of bedrijven.

De bedrijven produceren elektriciteit in kerncentrales (door het splijten van atoomkernen) of in klassieke centrales (op basis van fossiele brandstoffen: steenkool, aardolie, aardgas). We spreken dan van 'grijze stroom'.

'Groene stroom' is afkomstig van niet-fossiele hernieuwbare energiebronnen (windenergie, zonne-energie, geothermische energie, golfenergie, getijden- en hydro-elektrische energie, biomassa, stortgas, gassen van waterzuiveringsstations en biogassen).

Bron: [Creg](#)

1.2 Wie vervoert elektriciteit en aardgas?

Dat zijn Elia (electriciteit) en Fluxys (aardgas).

1.3 Wie verdeelt elektriciteit en aardgas?

De distributienetbeheerders vervoeren de energie naar de woningen en de kleine ondernemingen. Zij zijn verantwoordelijk voor een zone. Voor het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest is Sibelga de distributienetbeheerder.

Zoek hier uw distributienetbeheerder in [het Waals Gewest](#) en in het [Vlaams Gewest](#).

Bron: [Creg](#)

1.4 Wie verkoopt elektriciteit en aardgas?

De energieleveranciers kopen elektriciteit en aardgas aan bij de elektriciteitsproducenten en bij de invoerders van aardgas en verkopen ze door aan de afnemers die in België zijn gevestigd. Ze beschikken daarvoor over een leveringsvergunning.

Raadpleeg hier de lijst van de elektriciteits- en aardgasleveranciers in het [Waals Gewest](#), het [Vlaams Gewest](#) en het [Brussels Hoofdstedelijk Gewest](#).

Een leverancier moet over een geldige leveringslicentie beschikken voor deze markt.

Bron: [Creg](#)

2. De vrijmaking van de energiemarkt

Sinds 1 januari 2007 is de elektriciteits- en aardgasmarkt volledig vrij, en dat voor heel België (Wallonië, Vlaanderen en Brussel). Voor de consument betekent de vrijmaking van de energiemarkt dat hij zijn elektriciteits- en/of aardgasleverancier voortaan vrij kan kiezen en zo kan profiteren van de vrije concurrentie tussen de verschillende elektriciteits- en aardgasleveranciers. De commerciële leveranciers (Electrabel, Luminus, Eni, Essent, Lampiris, Belpower, Octa+...) zijn verantwoordelijk voor de verkoop van elektriciteit en aardgas aan de consumenten (activiteit die openstaat voor de vrije concurrentie).

3. Vaststellingen

Heel wat Belgische gezinnen en bedrijven betalen ieder jaar honderden of duizenden euro's te veel voor hun energiefactuur. Dat blijkt uit een nieuwe analyse van de

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (Creg) die in 2019 werd gepubliceerdⁱ.

De consument kiest niet altijd voor de goedkoopste formule en blijft soms gebonden aan duurdere contracten die stilzwijgend worden verlengd. Contracten die tot 50-100% duurder kunnen zijn dan de goedkoopste contracten.

De Creg besluit ook dat wie een nieuw contract afsluit niet automatisch voor het goedkoopste aanbod kiest: 50 tot 60% van de gezinnen kiest voor de tien duurste producten (bron: le Soirⁱⁱ). Bruxeo stelt vast dat zelfs vzw's die opteren voor een actief beheer niet altijd de interessantste prijzen krijgen, zelfs niet als ze een beroep doen op groepsaankoopdiensten.

Energieregulator Creg ziet grote prijsverschillen tussen de verschillende contracten op de markt, soms zelfs bij eenzelfde leverancier. De grootste verschillen bestaan tussen de vandaag aangeboden formules en de formules die niet meer worden aangeboden ('slapende contracten').

Volgens verschillende studies van instellingen die gespecialiseerd zijn in energie, zoals de CREG, betaalt meer dan 85% van de zelfstandigen en kmo's 30% te veel voor hun aardgas en elektriciteit (Bron: [Broptimize.be](https://broptimize.be)). Volgens een studie van de CREG kan:

- bijna 35% van de kmo's en de zelfstandigen € 1.500,00 of meer besparen op hun elektriciteitsfactuur door van contract of van leverancier te veranderen;
- 40% van de kmo's en de zelfstandigen € 750,00 of meer besparen op hun aardgasfactuur door van product of leverancier te veranderen;

De leveranciers bieden tijdelijke promoties aan (bv: - 40% op de energie, - € 90 op het abonnement, welkomstkorting, enz.). Deze promoties zijn niet altijd opgenomen in de vergelijkingstools (zie punt 6.1) die zich voor de vergelijking van de prijzen van de verschillende leveranciers baseren op de tariefkaart van de maand/het kwartaal. Toch maakt net dat punt het verschil tussen het ene contract en het andere. Soms is de korting een valstrik en vaak is ze enkel geldig in het eerste jaar, op voorwaarde dat men minstens 1 jaar klant blijft. Vandaar het belang om ieder jaar van energieleverancier te veranderen.

Deel 2 – De energiefactuur leren begrijpen

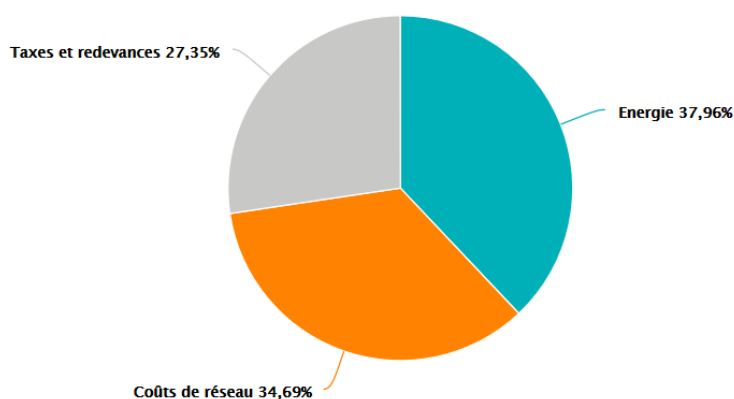
1. Een elektriciteitsfactuur bestaat uit 3 posten

Naast de btw bevat ze drie elementen:

- de prijs van de elektriciteit of het aardgas dat u wordt geleverd = 'energieprijs'

- o De prijs van de energie die wordt geleverd door de leveranciers is niet meer gereguleerd en staat dus volledig open voor concurrentie. Over deze prijscomponent kan vrij worden onderhandeld tussen de partijen en hij kan variëren naargelang de behoeften en bijzonderheden van de klant, maar ook naargelang de diensten die de leverancier aanbiedt.
- de kosten van het vervoer en de verdeling = 'postzegeltarieven' = netwerkkosten
 - o De vervoers- en verdelingstarieven blijven gereguleerd en er kan dus niet over onderhandeld worden. Deze tarieven verschillen van de ene plaats tot de andere, vooral omdat het goedkoper is om stroom te leveren in een grote stad ... dan diep in de Ardennen! Voor een welbepaald leveringspunt zijn ze echter identiek, ongeacht de leverancier.
- De gewestelijke en federale bijdragen = 'taksen'
 - o De bijdragen die worden opgelegd door de gewestelijke en de federale overheid.

Electricité à Bruxelles - PME

Bron: Creg 2020

Conclusie: slechts iets meer dan 1/3e van de prijs op een energiefactuur is onderhandelbaar.

Bron : [Energieplus-lesite](#)

De consumenten die beschikken over een aansluitvermogen tussen 56 en 100kVA (kilovoltampère (kVA) = maximaal schijnbaar elektrisch vermogen van een

elektrische installatie, d.w.z. het maximumvermogen van het actief vermogen (kW)), beschikken over telemeters. Die bieden de bijzonderheid dat de verbruiksindexen iedere maand automatisch worden verstuurd naar Sibelga. Ook de vermogenspieken die door deze meters worden gemeten, worden meegedeeld aan Sibelga.

Voor de klanten die beschikken over een aansluitvermogen van meer dan 100kVA, worden de meterstanden om de 15 minuten opgenomen.

Bron : [Brugel](#)

1.1 Het laagspanningstarief

Het laagspanningstarief is van toepassing voor klanten die zijn aangesloten op het algemeen laagspanningsnet. De geleverde vermogens zijn doorgaans beperkt tot 10 kVA. Ze worden jaarlijks gefactureerd. Source : [Energieplus-lesite](#).

Het tarief hangt af van het type meter. We onderscheiden:

- De gewone meter: het verbruik wordt gefactureerd aan een unieke kilowattuurprijs. Bij enkelvoudige meters wordt één uniek tarief toegepast, ongeacht de dag en het tijdstip van de week. Dat komt dus ten goede aan consumenten die de meeste elektriciteit verbruiken overdag, zoals scholen of kantoren. Deze meters zijn ook geschikt voor mensen die klein wonen en dus weinig verbruiken.
- De tweevoudige meter: het dagverbruik (piekuren) en het nacht- en weekendverbruik (daluren) worden apart berekend en gefactureerd aan verschillende tarieven. Het voordeel van de tweevoudige meter is dat een 'daluurtarief' wordt aangeboden dat meer concurrerend is dan het 'piekuurtarief'. De nachtperiode duurt van 22 tot 7 uur 's morgens op weekdays en tijdens het hele weekend. Een tweevoudige meter genereert een hogere bijdrage en een hoger piekuurtarief dan een enkelvoudige meter maar is vaak heilzaam in een tertiair gebouw met een hoog daluurverbruik. De hogere vergoeding voor de tweevoudige meter wordt gecompenseerd door het hogere aandeel van het daluurverbruik in het globale verbruik, wat heel snel wordt bereikt door alle uitrustingen die ingeschakeld blijven (elektrische sanitaire boiler, verwarmingspompen, buitenverlichting, telefooncentrale, computer in waaktoestand, koelkasten en diepvriezers, drankautomaten, ...). Samengevat is een tweevoudige meter enkel voordelig:
 - o als het verbruik tijdens de daluren hoog is (bijvoorbeeld: een gebouw dat permanent wordt bezet).
 - o als het nacht-, weekend- en waakverbruik hoog is en niet kan worden verlaagd. Het eerste wat u moet doen bij een hoog waakverbruik is de

bronnen identificeren en verwijderen. Bruxeo kan u daarbij helpen:
<https://energie.bruxeo.be/fr/energie>

- De uitsluitend nachtmeter: Deze meter is voorbehouden voor elektrische verwarmingstoestellen met accumulatie de uitsluitend 's nachts worden gevoed. Jarenlang was het uitsluitend nachttarief voordeliger dan de kilowattuurprijs tijdens de daluren van de tweevoudige meter. Vandaag is dat echter niet meer het geval. De meeste elektriciteitsleveranciers bieden immers een gelijkwaardig tarief en dus niet langer een verlaagd tarief aan hun klanten met een uitsluitend nachtmeter.

Bron : [Comparateur-energie](http://www.comparateur-energie.be)

	Engie Electrabel – Easy fixed		Eneco – Solaire et éolien belge (fixe)		Poweo – Fixe	
	Prix (c€)	Rapport	Prix (c€)	Rapport	Prix (c€)	Rapport
Mono-horaire	7,127	/	7,37	/	6,36	/
Bi-horaire – Jour	8,397	17,82 %	8,69	17,91 %	7,55	18,711 %
Bi-horaire – Nuit	5,844	– 18 %	6,44	– 12,619 %	5,29	– 16,824 %
Exclusif de nuit	5,844	– 18 %	6,44	– 12,619 %	5,07	– 20,283 %

Bron: www.comparateur-energie.be

Hierna volgen enkele voorbeelden van eenheidsprijzen in Wallonië voor de maand december 2017. Het verschil tussen de tarieven lijkt niet erg groot, nochtans:

- is het dagtarief van de tweevoudige meter tot 18% hoger dan het tarief van de enkelvoudige meter;
- is het nachttarief tot 18% lager dan het tarief van de enkelvoudige meter;
- blijft het tarief van de uitsluitend nachtmeter het interessantst: de prijs is tot 20% lager dan het tarief van de enkelvoudige meter.

U doet er dus goed aan om het type elektriciteitsmeter te kiezen dat past bij het elektriciteitsverbruik van de vzw. Een tweevoudige meter is niet voordelig voor een tertiair gebouw dat alleen tijdens de kantooruren wordt bezet en 's nachts weinig of geen elektriciteit verbruikt.

Bron : [Comparteur-energie](#)

Voor een beter begrip van de termen op de laagspanningsfactuur: <https://energieplus-lesite.be/evaluer/energie-et-les-consommations2/analyser-la-consommation-electrique/analyser-la-facture-electrique/comprendre-les-termes-de-la-facture-basse-tension/>

1.2 Het hoogspanningstarief

De spanning in het gebouw bedraagt altijd 230 V of 380 V. De term 'hoogspanning' wordt ontleend aan het feit dat de stroomvoorziening van het gebouw rechtstreeks vanaf een kabel van het hoogspanningsnet gebeurt. Ofwel is op de site een hoogspanningscabine aanwezig, ofwel wordt het gebouw rechtstreeks van stroom voorzien vanaf de transformatiecabine van de wijk ('met hoogspanning gelijkgestelde afnemers').

Het tarief is meestal van toepassing op installaties met een vermogen van meer dan 10 kVA.

Het verbruik wordt maandelijks gefactureerd.

Er worden drie zaken gefactureerd:

- het maximumvermogen (kW) dat wordt afgenomen van het net: dat is de '**vermogensterm**',
- de verbruikte energie (kWh) van die maand: dat is de '**proportionele term**'.
- Cos phi-boetes = 3^e element dat kan worden gefactureerd.

Opgelet: in sommige contracten worden het maximumvermogen en de verbruikte energie niet altijd vermeld voor kleine en middelgrote consumenten.

Om zijn centrale goed te kunnen beheren, waardeert een producent afnemers met een regelmatig verbruik zonder al te grote verschillen in vermogen. De leverancier kan deze verwachting verhalen. Bijvoorbeeld: de kostprijs die de leverancier factureert voor 1.000 verbruikte kWh zal veel hoger zijn als die 1.000 kW gedurende 1 uur wordt verbruikt dan als 1 kW wordt verbruikt gedurende 1.000 uur.

Bron : [Energieplus-lesite.be](https://energieplus-lesite.be)

1.2.1 De proportionele term op het gevraagde vermogen

De maandelijkse factuur bevat een proportionele term op het maandelijkse vermogen (kWm). Dit verwijst naar het maximumvermogen dat gedurende een kwartier wordt opgevraagd in de loop van de maand. We spreken ook van 'kwartuurpiek'.

De kwartuurpiek is het gemiddelde vermogen dat van het net wordt afgenomen gedurende het kwartier met het hoogste verbruik van de maand. Het op de factuur weerhouden vermogen is de hoogste piek van de laatste 12 maanden. Een licht meerverbruik (gedurende 1/4u) kan dus nadelig zijn over het hele jaar.

Het kwartier met het hoogste verbruik is vaak het eerste kwartier van de werkdag waarin heel wat installaties tegelijk worden opgestart. Sommige systemen verbruiken veel bij de opstart (grote elektrische motoren, elektrische ovens, koelgroepen, computers en andere kantoorapparatuur). Om uw factuur te verlagen, moet u dus vermijden dat al die zaken tegelijk worden opgestart, om zo uw profiel 'af te toppen'.

Als een secretaresse een elektrisch verwarmingsapparaat van 1 kW opstart op het moment dat het gebouw het meest verbruikt (bijvoorbeeld tijdens de bereiding van de maaltijden), zal de factuur rekening houden met deze bijkomende kW. De opstart van een lift echter, die slechts gedurende een fractie van een seconde een vermogenspiek vereist, zal slechts weinig impact hebben op het kwartier.

Anders gezegd: als de pensionering van Louis in een instelling wordt gevierd met alle friteuses ingeschakeld, met lichtslingers en verwarmingsapparaten in een tent, ... zal het kwartuurvermogen van de maand worden verhoogd en gedurende een jaar worden gefactureerd!

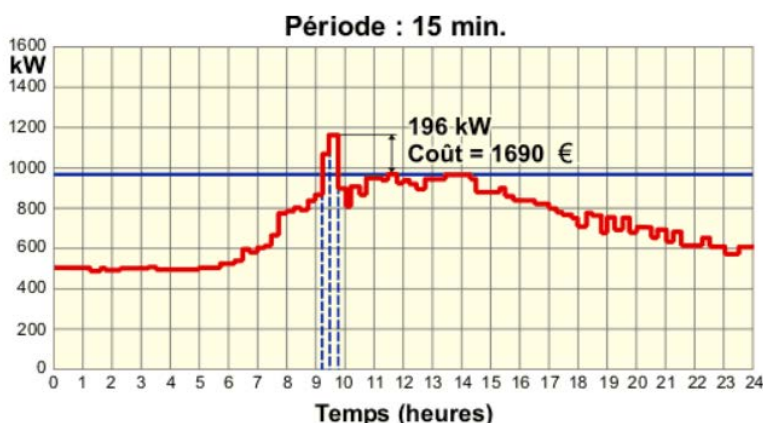

Diagramme des charges montrant l'évolution de la *pointe quart-horaire*.

Nog een voorbeeld: het gelijktijdig inschakelen van de koelgroepen van 9.15 tot 9.45 uur veroorzaakte een piek van 196 kW die, voor het tarief 'A-drijfkracht', wordt berekend als supplement op de vermogensterm van € 1.690.

Bron: Energieplus-lesite.be

1.2.2 De proportionele term op het gevraagde verbruik

Het hoogspanningstarief maakt een onderscheid tussen de proportionele termen die van toepassing zijn op de verbruikte energie tijdens de piekuren (kWh p) en de verbruikte energie tijdens de daluren (kWh c).

De piekuren zijn de daguren op weekdays: 15 uur per werkdag, van maandag tot vrijdag, met uitzondering van de nationale wettelijke feestdagen. Er zijn enkele verschillen naargelang de verdelers, maar meestal situeren ze zich tussen 7 en 22 uur.

De daluren zijn de uren 's nachts en in het weekend: 9 uur per werkdag, van maandag tot vrijdag, en 24 uur op zaterdag, zondag en de nationale wettelijke feestdagen.

Voor een beter begrip van de termen op de hoogspanningsfactuur: <https://energieplus-lesite.be/evaluer/energie-et-les-consommations2/analyser-la-consommation-electrique/analyser-la-facture-electrique/comprendre-les-termes-de-la-facture-haute-tension/>

De prijzen van de daluren en de piekuren worden berekend op basis van de coëfficiënten Nc en Ne:

- Nc geeft de evolutie weer van de prijzen van de brandstoffen voor het gecentraliseerde Belgische productiepark voor thermische energie.
- Ne geeft de evolutie van de lonen en prijzen bij de productie van de grondstoffen en materialen.

De prijs van de elektriciteit kan al dan niet worden uitgesplitst in verschillende posten:

- 3 componenten: een prijs voor de vermogenspiek in kW (voor de hoogspanningsklanten), een prijs voor de kWh tijdens de piekuren en een prijs voor de kWh tijdens de daluren.
- 2 componenten: een prijs voor de kWh tijdens de piekuren, een prijs voor de kWh tijdens de daluren; beide waarden omvatten de piek (voor de hoogspanningsklanten).
- 1 component: 'all-in' formule, een prijs voor de kWh, alles inbegrepen.

Het voordeligste tarief is a priori dat met 3 componenten aangezien dit het minste risico inhoudt voor de leverancier. Een 'all-in' prijs van het kWh omvat de kosten van de piek (voor de hoogspanningsklanten) en zal dus altijd hoger zijn!

De twee andere, waarbij de gebruiker zich geen zorgen hoeft te maken over het lastprofiel, houden dus een risico in waarop de leverancier zal anticiperen. In zijn voorstel zal hij doorgaans ook minimum- en maximumwaarden aangeven, dat zijn 'tunnelwaarden'. Een 'all-in' prijs is bijvoorbeeld gebaseerd op een forfaitaire

verdeling tussen kWh piekuren en kWh daluren (type 55 % – 45 %). Als de realiteit afwijkt van deze raming, kan de prijs worden gewijzigd.

Bron: Energieplus-lesite.be

1.2.3 Cos phi-boetes

De gebruiker moet ook letten op de verhoging voor reactief verbruik. Dat is een boete die wordt toegepast als het reactief energieverbruik te hoog is. De term is verbonden aan het verbruik van elektrische motoren en fluorescente verlichtingsbuizen (enkel als ze zijn voorzien van oude elektromagnetische ballasten). Hij wordt bevestigd door een cos phi (linkervak onderaan) $< 0,9$ en een tangens phi $> 0,484$. Het supplement wordt door de distributienetbeheerder aangerekend aan € 15/MVARh.

Voorbeeld: Een actief energieverbruik van 100.000 kWh per jaar. Als het reactief energieverbruik lager is dan 48,4 %, d.w.z. 48.400 kVARh, wordt geen reactief verbruik aangerekend. Als het reactief energieverbruik hoger is dan 48 %, bijvoorbeeld 80.000 kVARh, wordt het meerverbruik, d.w.z. 31.600 kVARh, aangerekend aan € $31,6 \times 15 = € 474$.

Het plaatsen van compensatiecondensatoren om het reactief energieverbruik te verlagen is zeer rendabel omdat er dan geen boete wordt aangerekend: de investering bedraagt meestal 6 maanden - 1 jaar.

Opmerking: als op de factuur een 'gemiddelde prijs' is vermeld, is de boete voor reactief verbruik daarin opgenomen.

Bron: Energieplus-lesite

1.3 Laagspanning of hoogspanning?

De keuze voor hoogspanning (HS) of laagspanning (LS) moet worden gebaseerd op het vermogen en niet op het verbruik. Hoewel een HS-afnemer meestal ook een grootverbruiker is (bv: ziekenhuis), gebeurt het dat bepaalde instellingen op HS zitten, terwijl ze kleine/matige verbruikers zijn. Ze hebben de situatie in hun gebouw overgenomen (opsplitsing van een gebouw of een groot complex, voormalige fabriek, ...) maar hebben dat vermogen niet nodig. In dat geval moeten ze uitmaken of ze op HS blijven en de cabine onderhouden, of overschakelen naar LS. In HS is de kWh-prijs lager dan in LS.

2. Een aardgasfactuur bestaat uit 3 posten

De toegepaste tarieven worden onderverdeeld in verschillende categorieën, afhankelijk van het jaarverbruik van de afnemer. Om de gegevensinzameling tussen de landen van de Europese Unie te harmoniseren, heeft Eurostat typeafnemers van

aardgas gedefinieerd in twee grote klassen, met verschillende subcategorieën: huishoudelijk (H) en industrieel (I).

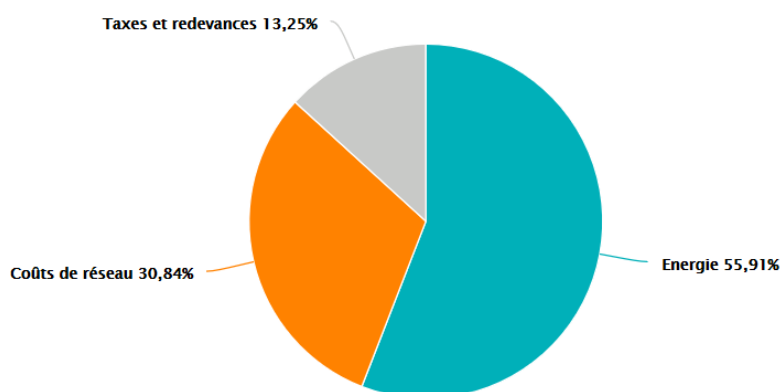
Behalve naargelang het type afnemer zal het toegepaste tarief ook verschillen naargelang het gaat om residentieel of professioneel verbruik, voor eigen rekening of voor derden, het type aansluiting (m³/u aardgas) en het type meter dat is geïnstalleerd: opname per kwartuur (AMR), per maand (MMR) of per jaar (YMR).

De uiteindelijke aardgasprijs in c€/kWh is de som van meerdere tarieven die net als elektriciteit kunnen worden uitgesplitst in drie componenten:

De factuur bevat, naast de btw, drie elementen:

- de prijs van de elektriciteit of het aardgas dat u wordt geleverd = 'energieprijs'
De prijs van de energie die wordt geleverd door de leveranciers is niet meer gereguleerd en staat dus volledig open voor concurrentie. Over deze prijscomponent kan vrij worden onderhandeld tussen de partijen en hij kan variëren naargelang de behoeften en bijzonderheden van de klant, maar ook naargelang de diensten die de leverancier aanbiedt.
- de kosten van het vervoer en de verdeling = "postzegeltarieven" = netwerkkosten
De vervoers- en verdelingstarieven blijven gereguleerd en er kan dus niet over onderhandeld worden. De tarieven voor het vervoer en de verdeling van de elektriciteit en het aardgas zijn goedgekeurd door de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas), de federale regulator www.creg.be.
- De gewestelijke en federale bijdragen = 'taksen'
De bijdragen die worden opgelegd door de gewestelijke en de federale overheid.

Gaz naturel à Bruxelles - PME

Bron: Creg 2020

Bron: [Energieplus-lesite](http://energieplus-lesite.be)

2.1 Tarief, meter en opnamefrequentie

In tegenstelling tot de elektriciteitsmeter meet de gasmeter het verbruik niet in kWh maar in kubieke meter (m^3). De meeste leveranciers vermelden op hun factuur echter het aardgasverbruik in kWh in plaats van in m^3 .

De omzetting van m^3 in kWh gebeurt op basis van de metingen van de calorische waarde van het aardgas aan de ingangen van het distributienet.

De distributienetbeheerder levert dus het verbruik in kWh (aantal m^3 vermenigvuldigd met de gemiddelde calorische waarde) aan de leverancier, die op basis van die gegevens zijn factuur opstelt. Deze waarde is voor alle leveranciers dezelfde.

Wat de tariefperiodes betreft, kennen gasmeters enkel het enkelvoudig tarief. Of u nu 's nachts verbruikt of overdag, al uw verbruiksgegevens voor aardgas worden door de meter in hetzelfde register opgeslagen.

Wat de opnamefrequentie betreft kan uw meter, afhankelijk van uw jaarlijks verbruik, maandelijks of jaarlijks worden opgenomen. Als uw verbruik meer dan 300.000 kWh/jaar bedraagt, zal Sibelga een meter met teleopname installeren waarmee uw verbruik maandelijks kan worden opgenomen.

Bron : [Brugel](http://brugel.be)

2.2 Lage of middelhoge druk?

De keuze voor middelhoge druk (MD) of lage druk (LD) moet worden gebaseerd op het nodige aantal bar en m³/u en niet op het verbruik. Hoewel een MD-afnemer meestal ook een grootverbruiker is.

2.3 Wat is het verschil tussen rijk gas en arm gas? Heeft dat een invloed op mijn factuur?

Rijk gas en arm gas zijn de twee soorten aardgas die in België worden verdeeld, weliswaar via aparte netten. Ze onderscheiden zich door hun calorische waarde, hun energie-inhoud.

Anders gezegd, arm gas geeft minder energie af dan rijk gas. Een concreet voorbeeld: voor het verwarmen van eenzelfde hoeveelheid water om een bad te vullen, is er een grotere hoeveelheid arm gas nodig dan rijk gas.

Bron: Energuguide.be

2.3.1 Rijk gas

- is vooral afkomstig van Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland of Qatar.
- Het bevat gemiddeld 11,4 kWh/m³

2.3.2 Arm gas

- wordt met name verdeeld in Brussel, maar ook in de provincie Antwerpen en in Vlaams en Waals Brabant.
- is afkomstig van Nederland (Slochteren)
- bevat gemiddeld 10,3 kWh/m³

2.3.3 Waarom bestaan er verschillende soorten aardgas?

Omdat aardgas, zoals de naam al aangeeft, een natuurlijk product is en geen industrieel product. De samenstelling varieert naargelang het moment en naargelang de geologische lagen in de ondergrond van de plaats van herkomst. Daarom berekenen de gasnetbeheerders de calorische waarde van het gas dat ze verdelen iedere maand opnieuw.

Bron : Energuguide.be

2.3.4 Afstand van arm gas in België

Nederland, waar het arm gas dat met name in Brussel wordt verdeeld vandaan komt, heeft besloten om de gaswinning uit de ondergrond van Slochteren stop te zetten.

De gasbel geraakt immers uitgeput en de Nederlandse overheid heeft een plan uitgewerkt om de leveringen aan Duitsland, Noord-Frankrijk en een derde van België te beëindigen. Dat zal geleidelijk aan gebeuren tot 2030 zodat de betrokken partijen de nodige tijd hebben om de nodige aanpassingen te doen.

We noemen deze overstap de conversie van laagcalorisch (L) naar hoogcalorisch (H) gas. In Brussel zal ze in 4 fasen verlopen tussen 2020 en 2023.

Alle info vindt u op [Gas verandert, de gewestelijke website van Brussel](#).

3. Vaste of variabele prijzen (elektriciteit en aardgas)

In België onderscheiden we hoofdzakelijk twee tariefopties voor het energieaanbod: een **vast tarief** of een **variabel tarief**.

Een **vast tarief** kan u beschermen tegen de schommelingen van de energiemarkt in België. Wanneer een afnemer kiest voor een energieaanbod met vast tarief, verbindt de leverancier zich ertoe om de prijs van het kWh en de bijdrage vast te zetten tijdens de hele looptijd van het contract. Dat kan gaan tot 5 jaar, afhankelijk van het gekozen aanbod.

Een aanbod met **variabel tarief**, ook 'geïndexeerd tarief' genoemd, volgt de evolutie van de prijzen op de Belgische **energiemarkt**. De energiekosten uitgedrukt in **kWh** worden bijgewerkt. De consument ondergaat dus de schommeling van de markt, of het nu gaat om een stijging of een daling van de energieprijzen.

In het algemeen is het niet wenselijk om te lang te zijn gebonden aan (hoge) prijzen. Sluit dus geen contracten af voor zeer lange duur (meer dan 3 jaar). Een aanbod met variabel tarief kan interessant zijn maar vereist een actiever beheer. Vaak is het interessant om ieder jaar van leverancier te veranderen aangezien de leveranciers hun nieuwe afnemers vaak tijdelijke promoties aanbieden (bv: - 40% op de energie, - 90 € op het abonnement, welkomstkorting, enz.). De evolutie op de energiemarkt bepaalt of een variabel contract over langere termijn de beste optie is.

	Voordelen	Nadelen
Vaste prijzen	U ondergaat geen prijsschommelingen.	De energieprijz wordt vastgezet. U geniet geen prijsverlagingen.

	Het is mogelijk om een min of meer vast budget te voorzien.	De prijzen kunnen hoog zijn.
Variabele prijzen	De basisprijzen van het kWh zijn minder hoog. U kunt prijsverlagingen genieten.	U bent blootgesteld aan de prijsstijgingen op de markt.

4. De drie soorten energiefacturen

De consument kan drie verschillende soorten facturen ontvangen:

- de voorschotfactuur, ook tussentijdse factuur genoemd: zij laat toe om de betaling van het jaarlijkse gas- of elektriciteitsverbruik te spreiden over het hele jaar. Ze wordt meestal maandelijks verstuurd of, op vraag van de klant, om de twee maanden of per kwartaal. Het bedrag van uw voorschotfactuur is gebaseerd op een raming van uw toekomstige gas- of elektriciteitsverbruik en kan op ieder ogenblik worden aangepast vanuit uw eventuele klantenzone. Als u een 'hoogspanningsmeter' of 'hogedrukmeter' hebt, worden de meterstanden opgenomen door uw netbeheerder of automatisch, afhankelijk van het type meter. Dat betekent dat uw reële verbruik wordt gefactureerd. Er worden dus geen voorschotfacturen opgemaakt.
- de regularisatiefactuur, ook jaarlijkse factuur of jaarlijkse afrekening genoemd: die wordt u ieder jaar toegezonden door de energieleverancier, na opname van de meterstanden van uw elektriciteits- of gasmeter. Naargelang het geval worden die opgenomen door uw DNB of door uzelf. Afhankelijk van de voorschotbedragen die u tijdens het jaar hebt betaald en van uw reële verbruik, betaalt u hetzij een saldo of wordt het teveel betaalde bedrag teruggestort.
- de slotfactuur: die wordt opgemaakt aan het eind van een verbruiksperiode, bijvoorbeeld bij een verhuizing of bij een verandering van energieleverancier of contract.

Bron: [Compareur-energie](#)

Deel 3 – Onderhandelen over uw energiecontract

1. Een eventuele nieuwe leverancier zoeken in 3 stappen

1.1 Stap 1 – De voorbereidingsfase

Voordat u de onderhandelingen start, moet u eerst een minimum aan informatie verzamelen over het verbruiksprofiel van de afnemer (bv. : verbruiksgeschiedenis, metertype, type opname van de meterstanden, enz.).

Als u nauwkeurige informatie verzamelt, weten de geraadpleegde leveranciers precies wat de activiteiten zijn van uw instelling, welk product u zoekt en wat uw verbruiksprofiel is. Deze analyse omvat hoofdzakelijk twee delen.

Een administratief deel met:

- een beschrijving van de activiteiten van de instelling
- de operationele randvoorwaarden
- de kenmerken van het afnamepunt van het net
- de procedure en de gunningscriteria van de opdracht
- en het gezochte product (duur van het contract, gewenst serviceniveau, garanties, mogelijkheid tot prijsherziening, betalingsvoorwaarden, ...).

In een technisch deel beschrijft u de werking van de instelling aan de hand van het verbruiksprofiel en de structuur van het verbruik, bijvoorbeeld de verbruiksgeschiedenis van de laatste drie jaar. Hoe nauwkeuriger en gedetailleerder deze informatie, hoe beter de leverancier het verbruik van de klant zal kunnen ramen en dus een interessante prijs zal kunnen voorstellen.

De leveranciers kopen de elektriciteit aan bij een producent. Deze technische elementen helpen hen om te weten welk vermogen ze in het net moeten injecteren om te voldoen aan de vraag. Zo kunnen ze een zo correct mogelijke prijs vaststellen. Afnemers die niet over deze gegevens beschikken, kunnen hun verbruiksprofiel eventueel schematisch reconstrueren op basis van de maandelijkse facturen (ideaal van de laatste drie jaar) en de vermogens- en verbruikspieken van elektriciteit tijdens de daluren en de piekuren.

Bron: [Energieplus-lesite](#)

1.2 Stap 2 – De onderhandelingsfase

Eenmaal u het verbruiksprofiel hebt vastgesteld, kunt u contact opnemen met de bestaande leveranciers, een offerte aanvragen, de offertes vergelijken en ze bespreken

op basis van de elementen die uw verbruiksprofiel bepalen. Vervolgens analyseert en vergelijkt u de offertes van de verschillende elektriciteitsleveranciers. Deze vergelijking kan delicaat zijn en moeilijk in de mate dat elke leverancier zijn eigen tariefstructuur hanteert.

In het algemeen moet u letten op de algemene verkoopvoorwaarden, de verschillende toeslagen die van toepassing zijn, de bijdragen, de tarieven (vast of variabel), de vervaldatum van het contract, de aard van de geleverde energie (bv. groene stroom), de prijsherzieningsformule, ...

U moet ook kiezen of u een vaste of variabele prijs wenst en een prijs met 1, 2 of 3 componenten. Zie de punten 7 en 5.2.2.

De afnemer moet kiezen tussen prijzen met of zonder maandelijkse/jaarlijkse herziening. Ook hier zal de veiligheid van de afnemer (KWh-prijs die 2 jaar vastligt) ... zich vertalen in een aanvankelijk hogere prijs om het inflatierisico te dekken. U kunt dit vergelijken met de vaste of geïndexeerde rentevoet bij een hypothecaire lening.

Ten slotte bieden bepaalde leveranciers bijkomende diensten aan, zoals:

- maandelijkse verbruikscurves;
- detectie van eventuele onregelmatigheden in de werking;
- of zelfs de realisatie van een audit van uw elektriciteitsverbruik om het te rationaliseren.

Tips en trucs van de 'kopers'

- U staat nooit zo sterk in uw schoenen als wanneer u van leverancier verandert. U zou immers altijd kunnen terugkomen als u betere voorwaarden krijgt. Als 2 leveranciers dezelfde prijs aanbieden, is het dus beter om van leverancier te veranderen om over één of twee jaar, bij nieuwe onderhandelingen, in een sterkere positie te staan.
- Het is tegenwoordig mogelijk om het verbruik van verschillende sites dat door dezelfde bron wordt gefinancierd bij elkaar te tellen en zo over een 'groothandelsprijs' te onderhandelen voor deze verschillende sites, of om zich te verenigen met andere gelijkaardige entiteiten om een groter gewicht in de schaal te kunnen leggen (vereniging van gemeenten, scholen, ...). Als de producenten zich groeperen, waarom dan ook niet de afnemers?
- Vraag een globale prijs waarin alle posten zijn inbegrepen, op basis van de vraag van de laatste 12 maanden.
- Als u een regelmatig profiel hebt, zullen de verschillen tussen de leveranciers kleiner zijn.

Bron: [Energieplus-lesite](#)

1.3 Stap 3 – De opvolging van het contract

Eenmaal het contract is ondertekend, moet u maandelijks nakijken of de facturatie correct is.

In Duitsland en Frankrijk waar de elektriciteitsmarkt al sinds enkele jaren vrijgemaakt is, verenigen kleine afnemers zich tot aankoopgroepen om te onderhandelen over een groter verbruiksvolume en gezamenlijk een adviseur onder de arm te nemen.

In principe zal de leverancier u ongeveer 2 maanden vóór het einde van het contract een nieuw voorstel toesturen voor het komende jaar of de komende 2 jaar.

Bron: [Energieplus-lesite](#)

2. Oplossingen

2.1 Basistools

2.1.1 Online platform

Er bestaan verschillende tools waarmee u de prijzen - vaste en variabele energietarieven - van alle elektriciteits- en gasleveranciers gratis online kunt vergelijken.

Een van die platformen is de site energievergelijker, gecertificeerd door de CREG: <https://www.energie-vergelijker.be/>

Voor deze tool moet u echter een actief beheer hebben van deze energiecontracten. U kunt ook kiezen voor 100 % groene energie en/of een leverancier die investeert in hernieuwbare energie.

Ook regulator Brugel heeft zo'n internettool: <https://www.brusim.be/client/#/myProfile>

2.1.2 Infor Gas Elek

De dienst die wordt aangeboden door Infor Gas Elek is gratis en wordt volledig gefinancierd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. U kunt er niet alleen de energieleveranciers met elkaar vergelijken, maar vindt er ook informatie over alle rechten van de consumenten en hoe u ze moet doen respecteren, en over de verplichtingen voor de gas- en elektriciteitsleveranciers.

Website : http://www.inforgazelec.be/spip.php?page=choix_lang

2.2 Professionele hulp

De overgang naar de vrijgemaakte markt is geen peulenschil: volatiele prijzen, tal van verschillende leveranciers, opmaak van het bestek, offerteaanvragen, contractuele beperkingen, de vele varianten die de prijs beïnvloeden, opvolging van de markt, ...

Als u niet de tijd, de middelen en/of de interne vaardigheden hebt om uw eerste energiecontract zelf voor te bereiden en erover te onderhandelen, doet u er goed aan om een deel of alle stappen die u moet ondernemen in handen te geven van professionals.

2.2.1 Bedrijven die uw energiecontracten beheren

Er bestaan bedrijven die u helpen om de prijzen van de leveranciers met elkaar te vergelijken. U kunt hen zelfs het beheer van uw energiecontracten toevertrouwen zodat u steeds de laagste prijs van de markt geniet.

Daarnaast bieden deze bedrijven:

- Monitoring van de energiemarkten
- Onderhandelingen met de verschillende leveranciers
- Tenlasteneming van de administratieve stappen met de verschillende betrokken partijen (leveranciers, distributienetbeheerders)
- Jaarlijkse reporting

Sommige van deze bedrijven bieden ook de volgende diensten aan:

- energiemonitoring
- energieadvies
- hulp bij renovatiewerken
- ...

Deze lijst is niet volledig. BRUXEO heeft geen commerciële band met deze bedrijven en kan niet aansprakelijk worden gesteld in geval van een geschil.

Broptimize

Broptimize is een Belgische start-up die is verbonden aan de universiteit van Luik. Het is vooral actief in de Waalse handelssector. In Brussel is de Ferme Nos Pilifs een van hun klanten.

Broptimize biedt de volgende diensten aan:

- Onderhandeling over de gas- en/of elektriciteitsstarieven Het rekent zijn klanten een forfaitair tarief aan dat varieert naargelang het jaarlijkse verbruik.
- Administratieve opvolging tijdens de duur van de samenwerking en bemiddeling tussen de klanten en de verschillende energiemedewerkers.
- Opmaak van rapporten en opleidingen op vraag van de klanten.
- Gepersonaliseerde oplossingen om het energieverbruik van de klanten te verlagen, bv. mini-energieaudit.

De diensten zijn geschikt voor kleine, middelgrote, grote en zeer grote energieverbruikers. Broptimize rekent een forfait aan dat varieert naargelang het jaarlijkse verbruik van de klant.

Website : <http://www.broptimize.be/>

June

June is een Belgisch bedrijf dat vooral in Vlaanderen actief is, zowel bij bedrijven als bij particulieren. Het heeft echter ook klanten in de non-profitsector.

June verkoopt eerst en vooral monitoringsystemen (hardware en gegevensdisplay). Ook de volgende diensten worden aangeboden:

- Onderhandeling van de gas- en/of elektriciteitsstarieven Het rekent een forfaitair tarief aan in de vorm van een abonnement (de prijs varieert naargelang de duur van het contract). De vergelijking gebeurt meermaals per maand. Meermaals per jaar kan er van energieleverancier worden veranderd. De Premiumklanten van June veranderen gemiddeld 2 tot 3 keer per jaar van leverancier.
- Administratieve opvolging tijdens de duur van de samenwerking en bemiddeling tussen de klanten en de verschillende energiemedewerkers.
- June biedt een jaarlijkse winstgarantie.
- Gepersonaliseerde oplossingen om het energieverbruik van de klanten te verlagen, bv. mini-energieaudit.

De diensten zijn geschikt voor kleine en middelgrote energieverbruikers. June biedt geen oplossingen voor klanten met een verbruik van meer dan 100 000 kWh/jaar voor aardgas en 50 000 kWh/jaar voor elektriciteit. June rekent een vaste prijs aan in de vorm van een abonnement.

Website: Site : <https://www.june.energy/fr/>

Wikipower

Er zijn ook nog andere spelers, bijvoorbeeld Wikipower: <https://www.compareur-energie.be/nos-services>

2.2.2 Studiebureau

Sommige studiebureaus zijn gespecialiseerd in advies bij de onderhandeling over elektriciteitsleveringscontracten.

De adviseurs helpen de consument à la carte bij het opmaken van het bestek. Ze bepalen nauwkeurig de specifieke behoeften van de consument, vergelijken de offertes en oriënteren de klant naar de leverancier die het best beantwoordt aan zijn behoeften en eisen. Ook houden ze de klant op de hoogte van de evolutie van de markt.

Vandaag is het zo dat wie 1 GWh (= 1.000.000 de kWh) verbruikt, er voordeel bij doet hij als een beroep doet op een consultant. De kosten zal hij waarschijnlijk snel terugwinnen via de besparing die de adviseur hem oplevert. De klant is echter niet verplicht om 'het hele proces' toe te vertrouwen aan de adviseur. Een gerichte tussenkomst bij een of andere stap kan soms voldoende zijn. Niets belet de klant bovendien om het verbruik van al zijn gebouwen te bundelen in het kader van één offerteaanvraag.

Het kan ook interessant zijn om de energieopvolging en de tariefonderhandelingen tegelijk toe te vertrouwen aan een externe consultant. Hij zal de klant informeren over elke afwijking in zijn verbruik en is bij de onderhandeling perfect op de hoogte van het verbruiksprofiel.

Bron : [Energieplus-lesite](#)

2.2.3 Groepsaankopen

Groepsaankopen zijn gebaseerd op het volgende principe: hoe groter de groep, hoe beter de prijs. Organisatoren van groepsaankopen schuiven de volgende 2 voordelen naar voren: de prijs en de eenvoud.

Een groot aantal consumenten die zijn samengebracht via een vereniging, een bedrijf of een gemeente doen een offerteaanvraag bij verschillende energieleveranciers. De leverancier die de beste prijs biedt, haalt de offerte en dus ook de klanten binnen.

Toch zijn de tarieven die op die manier worden verkregen van de leveranciers niet voor alle individuele deelnemers sowieso het interessantst. Dat blijkt althans uit een [studie van de Brusselse regulator Brugel](#) uit 2017.

De prijs die door de leveranciers wordt berekend, is gebaseerd op een gemiddeld verbruik. Als het verbruik van een vzw sterk afwijkt van deze waarde, is het

waarschijnlijk interessanter om over een offerte te onderhandelen die is aangepast aan uw situatie.

Bovendien speelt slechts een beperkt aantal leveranciers het spel mee en antwoorden ze dus niet allemaal op een offerteaanvraag voor een groepsaankoop. Het is dus niet noodzakelijk de interessantste leverancier op de markt die wordt geselecteerd. Het gebeurt zelfs dat slechts één leverancier antwoordt en zo het contract binnenhaalt.

Wat het gemak betreft is het tegenwoordig heel eenvoudig om van leverancier te veranderen: enkele klikken of een telefoontje en een handtekening volstaan. De nieuwe leverancier zorgt voor alles, dat is hij bij wet verplicht.

Bronen : Monenergie.be et Energiguide

In welke gevallen zijn groepsaankopen interessant?

Als de klant geen tijd heeft om zelf de prijzen te vergelijken, kan deelnemen aan een energiegroepsaankoop een goede oplossing zijn. De klant moet echter weten dat hij ook hier voor het comfort betaalt en dat hij misschien niet het meest voordelige aanbod krijgt voor zijn situatie.

Bovendien kunnen groepsaankopen interessant zijn voor de aankoop van complexe producten zoals zonnepanelen.

3. Welke valstrikken moet u vermijden bij het onderhandelen over contracten?

3.1 Vermijd stilzwijgende verlengingen

Gas- en elektriciteitscontracten zijn in het algemeen geldig voor een duur van 2 jaar. Op de vervaldag worden ze 'stilzwijgend verlengd'. De leveranciers hebben dan het recht om de tariefvoorwaarden op te leggen die zij zelf beslissen, ook als dat in het nadeel is van de consument. Hun enige verplichting is dat ze de klant per mail of per post op de hoogte moeten brengen van deze nieuwe tarieven. Zo kan het dat heel wat consumenten hun prijs van jaar tot jaar zien stijgen.

In het jargon worden deze consumenten 'slapende klanten' genoemd. Ongeveer 75% van de Belgische zakelijke en particuliere klanten verkeert in dat geval. Slapende klanten hebben duurdere contracten dan het duurste aanbod op de huidige markt.

Kleine verbruikers (minder dan 50 MWh/jaar elektriciteit en minder dan 100 MWh/jaar gas) kunnen zonder opzegvergoeding of opzegtermijn van energiecontract veranderen wanneer ze dat wensen. Zakelijke klanten met een verbruik van meer dan 50.000 kWh voor elektriciteit en/of 100.000 kWh voor aardgas moeten echter hun

vervaldatum respecteren. Als ze dat niet doen, dan zal hun vorige energieleverancier hen een verbrekingsvergoeding aanrekenen. Let dus goed op de vervaldatum van het contract. Om een stilzwijgende verlenging te vermijden, moet u het contract immers 3 maanden daarvoor opzeggen.

3.2 Onderhandel op het juiste moment

Het is belangrijk om te weten wanneer u het best onderhandelt over het contract. Gas en elektriciteit zijn beursgenoteerde producten. De prijzen evolueren dus elke dag.

Daarom moet u de verschillende energiebeurzen goed in de gaten houden om te weten wanneer u het best onderhandelt. De elektriciteits- en gasprijzen kunnen binnen één jaar aanzienlijk variëren. Het resultaat van een onderhandeling wordt dus bepaald door het moment waarop u ze voert.

Bron : [Broptimize.be](https://broptimize.be)

3.3 Gebruik een consumentennetwerk om druk te zetten op de prijzen

Het belangrijkste element dat het tarief van de gas- en elektriciteitsleveranciers bepaalt is het jaarlijkse verbruik van de klant. Onder de 100MWh/jaar ontvangt de consument geen gepersonaliseerde offerte, maar enkel maandelijkse tariefkaarten. De meeste verkopers voor dit type verbruik zijn zelfstandigen die van de leveranciers een commissie krijgen of callcenters die proberen om u telefonisch een contract te verkopen. In al deze gevallen bestaat het risico dat het advies niet erg legitiem is en dat de verbintenis op lange termijn niet in het voordeel van de klant is.

Om gepersonaliseerde tarieven te verkrijgen, wordt aanbevolen om een consumentennetwerk te vormen en uw verbruik bij de onderhandeling te bundelen. In bepaalde gevallen moet u echter uitkijken bij 'energiegroepsaankopen' (zie 10.2.3). Deze onderhandelingen gebruiken het effect van het aantal om druk uit te oefenen op de prijzen. De datum van de onderhandeling wordt echter vastgelegd zonder monitoring van de beurs en valt meestal in periodes van prijsinflatie. Bovendien innen de organisatoren van deze groepsaankopen een commissie van de leverancier die wordt gekozen. De prijs van hun dienstverlening wordt dus onvermijdelijk doorgerekend op de factuur. In sommige gevallen zijn dergelijke onderhandelingen niet of weinig interessant. Er zijn echter ook 'energiegroepsaankopen' die worden georganiseerd door openbare structuren (steden en gemeenten), privéstructuren (bv. : Wikipower en Power4you) en non-profitstructuren (bv. : Federatie SOM) die interessante prijzen bieden.

Bron: [Broptimize.be](https://broptimize.be)

3.4 Elektriciteit

- In sommige gevallen tracht de leverancier de producent de dagelijkse lastcurve door te geven voor al zijn klanten samen. Hij weet dat hem bij niet-overeenstemming een boete zal worden opgelegd ... die hij verhaalt op de kWh-prijs van de klant van wie het verwachte verbruik niet correct bleek te zijn.
 - Bijvoorbeeld: een klant vraagt een bepaald aantal kWh voor een bepaalde prijs. Er ontstaat een hittegolf. Het verbruik van de koelmachines overstijgt de verwachtingen van de klant. De klant kan bijkomende kWh krijgen ... maar aan een zeer hoge prijs omdat de leverancier ze zelf voor een hoge prijs aankoopt bij de producent.
- Liefhebbers van de 'all-in' formule (zie punt 5.2.2) kunnen zich beschermd wanen tegen elke plotse afwijking van hun vermogenspiek. Ze moeten echter letten op de tunnelwaarden die misschien zijn opgenomen in het contract. Opgelet ook voor de waarde van het jaarlijkse kW-kwartuur (= kWA) dat de DNB in aanmerking neemt in zijn tariefformule. Deze post kWA is in de eindbalans bijzonder hoog.
- Afhankelijk van de leverancier is de voorgestelde prijs 'all-in' of 'kosten van de groenestroomcertificaten' niet inbegrepen (deze component noemen we ook de hernieuwbare energiebijdrage/groene bijdrage) ...
- Opgelet voor "verbruiksverplichtingen": Het is mogelijk dat in de bepalingen van het contract staat dat u minstens $\frac{3}{4}$ van het verwachte verbruik moet betalen, ongeacht of het verbruik reëel is of niet.
- Opgelet voor het al dan niet bestaan van 'prijsp plafonds' in de tariefformule: sommige leveranciers tellen de kosten van de kW's en kWh HP's bij elkaar op en delen het resultaat door het aantal kWh HP. Als dat bedrag te hoog is (vanwege een echt heel hoge kwartuurpiek), verlagen ze hun prijs. Andere doen dat niet ... Dat is vaak het geval voor scholen met een refter: weinig verbruik overdag en een hoge piek voor de frietjes van het middagmaal!

Bron : <https://energieplus-lesite.be/f/>

4. Andere valstrikken die u moet vermijden als u een beroep doet op een derde

4.1 Ga na hoe het zit met de financiering van deze derde.

Is zijn enige bron van inkomsten het tarief verbonden aan de kosten van de dienstverlening en/of ontvangt het bedrijf een commissie van de leverancier

(bijvoorbeeld: een deel van de jaarlijkse bijdrage). Als dat het geval is, heeft hij een stimulans om vaak (en soms onnodig) het contract te veranderen.

4.2 (On)afhankelijk van de derde

Controleer of de klant zelf een contract heeft met de leverancier en niet alleen met de 'onderhandelaar' van het contract. Als de klant geen contract heeft met de leverancier, is hij sterk afhankelijk van de 'onderhandelaar' van het contract.

4.3 Vergelijking tussen verschillende leveranciers

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt over veel leveranciers (zie 1.3). Controleer of de derde de prijsoffertes vergelijkt van meerdere/alle leveranciers die aanwezig zijn in het BHG.

4.4 Vermijd (overdreven) standaardcontracten

Voordat u de onderhandelingen start, moet u eerst een minimum aan informatie verzamelen over het verbruiksprofiel van de klant. Zorg ervoor dat bij de onderhandelingen over het energiecontract rekening wordt gehouden met het verbruiksprofiel. Zo vermijdt u dat een hele reeks meerkosten worden aangerekend omdat de inhoud van het contract niet overeenstemt met het verbruiksprofiel.

5. Water

In het Brussels Gewest is het de taak van Vivaqua om duurzaam kwaliteitswater te leveren. Die prijs kan dus niet worden onderhandeld.

De factuur voor de consumenten houdt rekening met:

- de gezinssamenstelling,
- het globale verbruikte volume.

De waterfactuur in Brussel bestaat uit drie belangrijke componenten:

- *De prijs van het water* die de financiering mogelijk maakt van de drinkwaterbevoorradingsdienst en de investeringsbehoeften om de duurzaamheid van de infrastructuur te verzekeren.
- *De gemeentelijke saneringsbijdrage* die de financiering mogelijk maakt van de afvalwaterverzameling en de investeringsbehoeften van de werken voor het verzamelen van het afval- en het regenwater.
- *De gewestelijke saneringsbijdrage* die de financiering mogelijk maakt van de afvalwaterzuivering en de investeringsbehoeften in infrastructuur, d.w.z. de twee zuiveringsstations in het noorden en het zuiden van het Gewest.

- Een *vaste abonnementsbijdrage per woning*,

Zodra u over een watermeter beschikt die op uw naam werd geopend, bent u onderworpen aan deze tariefstructuur (te raadplegen op de website van [HYDROBRU](#)). Er moet momenteel geen bijdrage worden betaald voor hergebruik van regenwater uit regentonnen voor huishoudelijk gebruik.

Bron : <https://environnement.brussels/thematiques/eau/le-cout-de-leau>

5.1 Het principe van de progressieve tarifiering

De Brusselse regering wil een rationeel en zuinig watergebruik financieel ondersteunen en tegelijk voorkomen dat een strikte toepassing van de reële kostprijzen voor de kleine consumenten zwaar doorweegt. Daarom heeft HYDROBRU (nu VIVAQUA) een progressieve tarifiering ingevoerd waarbij de prijs per kubieke meter varieert naargelang de verbruikte hoeveelheid en de gezinssamenstelling. De prijzen worden gefactureerd volgens 4 schijven:

- een vitale schijf (van 0 tot 15 m³/inw. /jaar),
- een sociale schijf (van 15 tot 30 m³/inw. /jaar),
- een normale schijf (van 30 tot 60 m³/inw. /jaar) en
- een comfortschijf (vanaf 60m³/inw./jaar).

Daarbovenop komt de vaste abonnementsbijdrage per woning.

Bron: [Vivaqua](#)

5.2 En de bedrijven?

De bedrijven zijn onderworpen aan dezelfde tariefstructuur, maar de verschillende componenten evolueren niet naargelang de verbruikte volumes, ze zijn lineair. De Brusselse reglementering maakt in dit opzicht een onderscheid tussen huishoudelijk waterverbruik voor hygiëne, de keuken, de schoonmaak, ... en niet-huishoudelijk verbruik door de industrieën en commerciële bedrijven. Bedrijven met minder dan 7 medewerkers worden momenteel beschouwd alsof zij water voor huishoudelijk gebruik lozen.

Let wel: grote industrieën die als vervuilers geïdentificeerd zijn, moeten de kosten voor afvalwaterzuivering betalen op basis van de lozing.

Bron : <https://environnement.brussels/thematiques/eau/le-cout-de-leau>

Prix en €/m ³ TVA de 6 % incluse	Distribution	Assainissement communal	Assainissement régional	Prix global de l'eau
Tarif progressif *				
– de 0 à 15 m ³ /hab/an	1,1401	0,6512	0,3237	2,1150
– de 16 à 30 m ³ /hab/an	2,0860	1,1246	0,5590	3,7696
– de 31 à 60 m ³ /hab/an	3,0914	1,6573	0,8239	5,5726
– + de 60 m ³ /hab/an	4,5890	2,3678	1,1770	8,1338
Tarif moyen pour une consommation de 35 m³/hab/an	1,8242	0,9978	0,4960	3,3180
Tarif linéaire	2,2846	1,1603	0,5885	4,0334
Tarif industriel (≤ 5.000 m ³)	2,2846	1,1603	0,5885	4,0334
Tarif industriel (> 5.000 m ³)	1,7136	1,1603	0,5885	3,4624

Bron: Vivaqua

5.3 En morgen?

De kaderrichtlijn Water van de Europese Unie schrijft voor om vanaf nu de beheerskosten van de hulpbronnen en de milieukosten van het water in de prijs te integreren. Concreet betekent dit dat de prijs van het water de kosten zal omvatten van de maatregelen die genomen zijn om de kwantiteit en kwaliteit ervan te beschermen en te herstellen. Deze “werkelijke kostprijs” van het water moet echter worden toegepast op een manier die sociaal verantwoord is voor de Brusselse bevolking.

Bron : <https://environnement.brussels/thematiques/eau/le-cout-de-leau>

5.4 Opgelet voor verspilling

Ce que vous coûte une fuite

Fuite	Quantité gaspillée	Coût au prix moyen de 3,32 €/m ³
Goutte à goutte	4 litres/heure 35 m ³ /an	115 €/an
Mince filet d'eau	16 litres/heure 140 m ³ /an	465 €/an
Filet d'eau	63 litres/heure 552 m ³ /an	1.830 €/an
Fuite à la chasse des w.c.	25 litres/heure 219 m ³ /an	730 €/an

Ces chiffres représentent des moyennes données à titre indicatif. Ils pourraient être beaucoup plus élevés en fonction des débits

Bron: Vivaqua

6. Stookolie

In België wordt de stookolieprijs gereguleerd door de regering. Elke werkdag bepaalt de FOD Economie de officiële prijs van aardolieproducten: benzine, diesel, stookolie, diesel extra, ... Dat is de maximumprijs waaraan een leverancier een aardolieproduct mag verkopen aan de consument.

De officiële prijs van huisbrandolie, ook de maximum stookolieprijs genoemd, hangt af van een aantal factoren zoals de waarde van de ruwe olie op de internationale markten, de evolutie van de dollarkoers, de maximale brutomarge van de leveranciers en een aantal taksen, bijdragen en accijnzen...

Hoewel er een officiële prijs bestaat, kan de prijs van huisbrandolie variëren per merk, per leverancier en per gewest. Enkele van de factoren die de prijs van huisbrandolie beïnvloeden zijn:

- de leveringskosten
- de additieven
- het serviceniveau

Om stookolie te kopen tegen de beste prijs, moet u het aanbod dus grondig vergelijken en inzicht krijgen in de verschillende factoren die de uiteindelijke prijs voor de consument beïnvloeden.

Er bestaan online platformen die u helpen om de prijzen van de verschillende stookolieleveranciers met elkaar te vergelijken: <https://www.mazout-online.be/fr/commander-du-mazout/achat-de-mazout/>

Bron: [Mazout](#)

6.1 Gewone stookolie, stookolie extra of stookolie ultra?

Stookolie met zeer hoog rendement, stookolie van superieure kwaliteit, stookolie extra, stookolie ultra, ... Het is soms lastig om door de bomen het bos nog te zien.

In België bestaan er twee soorten verwarmingsbrandstoffen op basis van aardolie: huisbrandolie en stookolie extra, ook diesel extra genoemd. Het verschil ligt in het zwavelgehalte en in het gebruik ervan.

Stookolie extra wordt niet meer aanbevolen voor verwarming. Vroeger werd het dankzij het zeer lage zwavelgehalte aanbevolen als brandstof voor condensatieketels.

Sinds 1 januari 2016 echter is het verschil in zwavelgehalte tussen stookolie extra en traditionele stookolie zeer klein geworden. In die context en behoudens andersluidend advies van uw verwarmingsspecialist is huisbrandolie voortaan geschikt voor elke soort ketel. Ter herinnering mazoutketels mogen vanaf 2025 niet meer geïnstalleerd worden in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest (Bron : renovatiestrategie 2030-2050 in Brussel).

Bovendien is de koudeweerstand in de loop der seizoenen constanter. Stookolie extra is enkel nog aan te bevelen als brandstof voor tractoren, landbouwmachines en bouwmachines en voor stationaire motoren.

Bron: [Mazout](#)

7. Groene stroom

7.1 Definitie

Groene stroom betekent dat de door de leverancier verkochte elektriciteit uitsluitend is geproduceerd op basis van hernieuwbare energiebronnen. Die schone elektriciteit kan afkomstig zijn van:

- de zon (zonne-energie via fotonvoltaïsche panelen)
- de wind (windenergie)
- de warmte van de aarde (geothermie)
- of biomassa

Deze bronnen zijn onuitputtelijk en genereren geen afval tijdens de elektriciteitsproductie.

U moet weten dat als u een groenestroomcontract hebt, dat nog niet betekent dat de geleverde elektriciteit van een hernieuwbare bron komt. In België injecteren alle energieproducenten immers hun stroom in hetzelfde net. En elektriciteit kan niet worden 'gesorteerd'. Hernieuwbare energie wordt dus vermengd met stroom van alle andere soorten bronnen zoals kernenergie en fossiele bronnen (steenkool, aardolie, aardgas). Alle Belgische bedrijven gebruiken dus dezelfde elektriciteit.

Bron: [Energide.be](#)

7.2 Labels van garantie van oorsprong, een compensatiesysteem

In België kan een leverancier op twee manieren groene stroom aanbieden aan de consumenten:

- Door de stroom zelf te produceren op zijn eigen productiesite.
- Door bij andere producenten in België of Europa labels van garantie van oorsprong aan te kopen. Terwijl ze vaak (massaal) investeren in kernenergie en fossiele energieën.

De meeste leveranciers die groene energie aanbieden kiezen voor de tweede optie. Ze doen daarvoor een beroep op producenten van groene stroom met installaties die zich hoofdzakelijk in de Scandinavische landen bevinden, zodat ze Europese certificaten of zogenaamde “labels van garantie van oorsprong” (GO's) kunnen verkrijgen. De bedoeling is om de groene oorsprong te bewijzen van de stroom die vervolgens aan de eindafnemer wordt geleverd. Deze leveranciers hoeven dus enkel zo'n garanties te bemachtigen.

De leveranciers die zelf ook groene stroom produceren, moeten er dezelfde hoeveelheid van produceren als ze er via hun groenestroomcontracten van verkopen.

Bron: Compareur-energie.be

7.3 Jaarlijkse controles om de verbintenissen van de elektriciteitsleverancier te controleren

De gewestelijke regulatoren (de CWaPE in Wallonië, de VREG in Vlaanderen en Brugel in Brussel) zien erop toe dat de leveranciers van hernieuwbare elektriciteit het Europese traceringsysteem respecteren. Daarvoor leggen ze hen twee regels op. Ten eerste moeten ze de overheid jaarlijks de GO's voor de tijdens de afgelopen periode verkochte groene stroom bezorgen. En ten tweede zijn ze verplicht om maandelijks een lijst bekend te maken met daarop de klanten aan wie ze hernieuwbare energie hebben geleverd.

Op basis van die informatie zullen de regulatoren het reële aantal verwachte GO's berekenen. Zo kunnen ze nagaan of er evenveel groene energie werd geproduceerd als verkocht.

Bron: Compareur-energie.be

7.4 Is dit greenwashing?

Kunnen we spreken van greenwashing als de meeste leveranciers groene stroom kopen die elders wordt geproduceerd? Het antwoord is nee, want door te kiezen voor

groene energie ondersteunen de consumenten de hernieuwbare keten in België. Bovendien draagt de consument ook bij tot de verwezenlijking van de in Europa opgelegde doelstellingen, wat de overgang naar duurzame energie versnelt.

Wanneer u kiest voor een groenestroomcontract hebt u uiteindelijk geen toegang tot andere of betere elektriciteit dan die van uw buur. Het gaat in de eerste plaats om een verbruikskeuze: u hebt de garantie dat uw leverancier een hoeveelheid groene energie koopt of produceert die overeenkomt met uw verbruik en u ondersteunt de overgang naar een duurzamer systeem.

U moet ook weten dat het groenestroomaanbod doorgaans duurder is dan het klassieke aanbod. Kernenergie is goedkoop in vergelijking met zonne- of windenergie die momenteel nog niet zo rendabel zijn. Dat is te wijten aan de hoge bedrijfs- en investeringskosten. Toch kunnen ecologisch verantwoord verbruiken én besparen nog altijd hand in hand gaan. Er zijn immers al veel handelingen waarmee u uw verbruik en dus uw elektriciteitsfactuur kunt verlagen. Bruxeo biedt verschillende diensten aan die u daarbij kunnen helpen: <https://energie.bruxeo.be/fr/energie>

Bron: [Comparateur-energie.be](https://comparateur-energie.be)

7.5 Hoe kiest u uw groenestroomleverancier?

Als u beslist om in groene stroom te investeren, raden wij u aan om inlichtingen in te winnen over het milieubeleid van de leverancier. U kunt daarvoor de [rangschikking van de energieleveranciers raadplegen die is opgemaakt door Greenpeace](#).

Niet alle leveranciers die groene stroom aanbieden, zetten zich immers even hard in voor de energieovergang. Sommige hebben bijvoorbeeld hun eigen productie-eenheden, terwijl andere enkel labels van oorsprong aankopen en ondertussen fossiele productiecentrales blijven uitbaten.

Zelfs producenten die zelf geen groene stroom opwekken en enkel certificaten aankopen, worden door de wetgeving verplicht om een percentage certificaten te kopen dat in verhouding staat tot hun grijze productie. Doen ze dat niet, dan zijn de boetes zwaarder dan de prijs van de certificaten. Ze hebben er dus belang bij om dat te doen en worden gedwongen om de hernieuwbare energie gedeeltelijk te financieren.

Bron: [Comparateur-energie.be](https://comparateur-energie.be)

Als u zich afvraagt welke leverancier u moet kiezen, lees dan punt 10 van de nota.

8. Belangrijkste bronnen

Dit document gebruikt voornamelijk uittreksels uit de volgende bronnen:

- Energie+ : <https://energieplus-lesite.be/>
- Brugel
- Sibelga
- Creg
- Vivaqua
- Energievergelijker: <https://www.energie-vergelijker.be/>
- <https://www.mazout-on-line.be/fr/commander-du-mazout/achat-de-mazout/>
- <https://monelectriciteverte.be/>

ⁱ <https://www.rtl.be/info/monde/economie/la-facture-d-energie-trop-salee-pour-des-centaines-de-milliers-de-menages-1168184.aspx>

ⁱⁱ <https://www.lesoir.be/255908/article/2019-10-24/des-milliers-de-menages-payent-leur-facture-denergie-jusque-600-euros-trop-cher>